

[Udenrigsministeren.]

efter aarelange Anstrengelser for kort Tid siden er kommet til. At dette skulde være Tilfældet, vilde jo paa Forhaand synes højst mærkværdigt, thi Traktatkommissionens Formand har som Deltager i disse Forhandlinger i Genève arbejdet med den største Dygtighed for, at der dernede kunde opnaas et Resultat. Og de samme Retninger, som har stillet sig paa Flertallets Side, om jeg saa maa sige, i Traktatkommissionen i Tilslutning til den Fortsættelse af vor hidtidige Toldpolitik, som Traktatkommissionen er standset ved, de samme Retninger er nu Talsmænd for Tilslutningen hertil. Og endelig kan jeg dog tilføje, at selve Tanken om en Toldvaabenhvile i det væsentlige af den Karakter, som her foreligger, var jo fuldkommen kendt, før Traktatkommissionen sluttede sit Arbejde. Man har fra dansk Side udtalt sig for den under Forhandlingerne i Genève; dette er meddelt Rigsdagen, ingen har været i Tvivl derom, og hvis man i Traktatkommissionen havde tænkt sig, at en Aftale af den Karakter skulde staa i Modsætning til det, Traktatkommissionen arbejdede med og anbefalede, vilde det have været højst forunderligt, om man ikke fra Kommissionens Side havde meldt sig og sagt, at noget saadant kunde man paa ingen mulig Maade billige. Nej, den Frihandelslinie, som endte med at blive den herskende for Traktatkommissionens Medlemmer, den er ogsaa fulgt ved den Lejlighed, der her er Tale om. Der er ikke her Tale om nogen Opgivelse af Mestbegunstigelsessystemet som det ledende i vor Toldpolitik, for saa vidt som to-sidede Handelstraktater i den kommende Tid kommer til at spille en Rolle, men der er derimod Tale om at tilvejebringe noget gunstigere, om end ikke meget gunstigere, Vilkaar for en frihandelsvenlig Udvikling i Europas almindelige Toldpolitik. Dette tilsigter Toldvaabenhvilen: at faa en Periode, hvor man ikke ustandselig har Forandringer, hvor ikke den Usikkerhed stadig hviler over Næringslivet, som de stadige Forandringer betyder, hvor ikke den gensidige Ophidselse finder Sted, som disse stadige Forandringer medfører. Det er dette, som har været Formaalet med de Aftaler, der er truffet i Genève, og jeg tilstaar, at jeg anser det for et godt Formaal.

Videre sagde det ærede Medlem Hr. Drachmann til mig, at hvis vi vedtog nærværende Forslag, vilde vi have opgivet hele vor Stilling i den Diskussion, vi fører om

et ganske bestemt toldpolitisk Spørgsmaal med Tyskland; Diskussionen vilde være afsluttet. Oprigtig talt, jeg forstaar ikke dette. Hele Drøftelsen af dette ganske bestemte Spørgsmaal vilde ligge ganske uforandret. Tyskland vilde være noget mere bundet end i Øjeblikket; og hvad vil Danmark være bundet til? Til ikke at kaste sig ud i en Toldkrig med Tyskland, det indrømmer jeg, saa længe denne Traktat gælder. Men er der et eneste Menneske i dette Land, som drister sig til at tænke den Tanke igennem, at Danmark skulde gaa ind i en saadan Toldkrig med Tyskland? Vil ikke de Forhold, der afholder os derfra, være reelle Forhold, som ikke afhænger af Traktater, men derimod hviler paa de faktiske økonomiske Forhold, Danmark og Tyskland imellem? Jeg tror, at alle de foregaaende Forhandlinger om dette Spørgsmaal, særlig i erhvervsinteresserede Kredse, i høj Grad har været Udtryk for denne Opfattelse.

Tilbage er Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Ratifikation skal finde Sted allerede nu eller først til Efteraaret. Dér har jeg for mit Vedkommende udtalt, at det maa afhænge af, om man i det Udvalg, som jeg forudser Nedsættelsen af, og som det ærede Medlem jo ogsaa har udtalt Ønske om, mener at kunne tage Stilling allerede nu i Foraaet. Efter at have hørt det ærede Medlem maa jeg tro, at det kunde han uden Vanskelighed; thi han nedsablede det hele i en saadan Grad og spottede det i et saadant Omfang, at det syntes at være klart, at han vilde være imod Forslaget paa sit Partis Vegne. Nu sker der nok en Gang imellem Mirakler i Udvalg; men jeg maa indrømme, at enten dette Udvalg nu varer nogle Dage eller faar et Par Uger i Oktober, saa maa jeg fristes til at tro, efter den Holdning, det ærede Medlem har indtaget i Dag, at der ikke vil være særlig megen Udsigt til, at han skulde blive overbevist under Forhandlingerne i et Udvalg. Imidlertid, det er et aabent Spørgsmaal, som maa afhænge af Forhandlingernes Gang i vedkommende Udvalg, og jeg kan naturligvis for min Del ikke lægge nogen særlig Indflydelse i Vægtsskaalen i den ene eller den anden Retning i saa Henseende.

Det ærede Medlem sagde saa til sidst, idet han erklærede det for et Paradoks, at Europas nye økonomiske Organisation var et af de største Spørgsmaal, et Spørgsmaal, hvis Løsning var bestemmende for Europas hele Mulighed i Forholdet til de andre Verdensdele, men paa den anden Side vilde en Gennemførelse af en saadan Organisation pludselig ødelægge de forskellige økonomiske